

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 295 /2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

145/2017. (VII. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. augusztus 17-én előterjesztett **panaszát** a 2017. július 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – S. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. augusztus 17-én terjesztett elő panaszt a Testülethez, 2016. július 28-i rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. július 28-án 18 óra és 21 óra közötti időben B. városban a P. krt. 36. szám alatt a B. Rendőrőrs állományához tartozó rendőr intézkedése során nevét és beosztását a panaszos kérése ellenére nem közölte. Ennek a rendőrnek jelenlétében K. L. I. (a panaszos édesanyja) és K. É. (a panaszos édesanyjának barátnője) többször életveszélyesen megfenyegették a panaszost, annak volt feleségét és gyermekeiket. A panaszos előadása szerint a rendőr a fenyegetésben tevékenyen részt vett, mivel a panaszost és volt feleségét folyamatosan előállítással, gyerekeit pedig állami gondozásba vétellel fenyegette. A panaszos véleménye szerint a rendőr magatartása is zaklató és félelemkeltő volt, a panaszos gyermekei az eset után folyamatos nyugtatásra szorultak.

A rendőr az események elején egyedül volt körülbelül 30 percig, utána érkezett másik két járőr. A panaszos előadta, hogy feleségével az eseményről – nem teljes terjedelmében – videofelvételt készítettek, amelyet szükség esetén a Testület rendelkezésére bocsát.

2) A Testület tanácsadója először 2016. szeptember 19-én kézbesített tájékoztató levelében, majd 2017. május 12-én kézbesített ismételt felhívásában kérte a panaszost, hogy a beadványában említett – felesége által készített – videofelvételt bocsássa a Testület rendelkezésére. A panaszos ezután telefonon felvette a kapcsolatot a Testület munkatársával,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

akinek elmondta, hogy nem áll rendelkezésére a videofelvétel, azt nem tudja a Testületnek megküldeni.

II.

A Testület a panasz alapos kivizsgálása, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) Sz. A. M. c. r. törzsszázlós 2016. július 27-én készített jelentésében a következőket rögzítette az intézkedéssel kapcsolatban.

2016. július 27-én szolgálata teljesítése során az ügyeletvezető utasítására 14 óra 25 perckor megjelent B. város, P. körút 36. szám alatti ingatlannál, mivel onnan bejelentést tett K. É.. A bejelentés szerint a fenti címen leparkolt, és saját tulajdonát képező Volkswagen típusú személygépkocsival szeretne visszautazni Hamburgba, de a címen nem nyitott ajtót neki senki, ezért kérte a rendőri intézkedést. Továbbá az ingatlanban tartózkodó panaszos a bejelentő elmondása alapján jogtalanul tartózkodott ott.

A bejelentő már nem tartózkodott a helyszínen a rendőrök kiérkezésekor. Többszöri csengetést és dudálást követően a panaszos fogadta a törzsszázlóst. A panaszos a rendőri kérdésre elmondta, hogy otthon tartózkodtak, a kapucsengőjük nem működik, őket nem kereste senki, nem láttak a ház előtt a rendőrök kiérkezése előtt senkit.

Továbbá kérdésre elmondta, hogy az udvaron parkoló hatósági jelzés nélküli Volkswagen Polo típusú személygépkocsiról nem tud semmit, az már körülbelül két hete, leérkezésük óta ott áll az udvarban. Az ingatlan családi tulajdonban van, édesanyjával a tulajdonjog kapcsán jelenleg is perben, és haragban állnak, az ingatlanhoz saját kulccsal rendelkeznek. A gépkocsiról nem tud semmit, nem tudja azt sem, hogy kinek a tulajdona, arról édesanyja sem tájékoztatta. A törzsszázlós közölte a panaszossal, hogy K. É. tett bejelentést, hogy a kérdéses gépjárművet szeretné elvinni, de nem nyitott neki ajtót senki. A panaszos elmondta, hogy ismeri Kelemen Évát, hogyha valóban ő a tulajdonosa a gépjárműnek, akkor természetesen semmi akadálya, hogy azt elvigye onnan.

A fentieket követően a történeteket a törzsszázlós jelentette az ügyeletvezetőnek, majd az "Irányító" közölte, hogy a bejelentő a B. Rendőrőrsön tartózkodott, ott vehetik fel vele a kapcsolatot az intézkedő rendőrök.

Ezt követően a B. Rendőrőrsön K. É. a rendőri kérdésre elmondta, hogy a B. város, P. körút 36. szám alatti címen parkolták le – körülbelül 10 nappal korábban – a saját tulajdonát képező * forgalmi rendszámú Volkswagen Polo típusú személygépkocsit. Továbbá elmondta, hogy a panaszos édesanyjától – aki az ingatlan tulajdonosa – kapott engedélyt arra, hogy a fenti címen leparkolja az autót. K. É. továbbá elmondta, hogy a B. városi ingatlanát eladta, jelenleg költözködés alatt áll, Hamburgba szeretne elköltözni, ezért ideiglenesen a fenti címen tárolták a gépjárművét. A bejelentő a gépjármű forgalmi engedélyét megmutatta, melyen valóban az ő neve és adatai szerepeltek.

Ezt követően visszamentek a rendőrök a bejelentővel együtt a helyszínre. A panaszos fogadta őket, az ingatlan udvarára bebocsátást nyertek. A bejelentő által átadott forgalmi engedélyben szereplő adatokat az udvaron parkoló gépjárművel egyeztetette a törzsszázlós, alváz, illetve motorszám alapján, melyek megegyeztek. A szélvédőn lévő matricán a forgalmi engedélyben

feltüntetett forgalmi rendszám szerepelt, viszont a hatósági jelzések hiányoztak a gépjárműről, melyek első kiérkezésükkor is hiányoztak már. A rendszám táblatartók a gépjárművön megtalálhatóak voltak, azokon rongálódást nem tapasztalt a törzsszáslós. A gépjárművet EDR priorálás során körözésben ellenőrizte, és megállapította, hogy abban nem szerepelt.

A panaszost a bejelentő jelenlétében nyilatkoztatta arról a törzsszáslós, hogy mit tud elmondani a hiányzó hatósági jelzésekről. A panaszos elmondta, hogy körülbelül kettő hete tartózkodtak családjával fenti címen, ekkor már a gépkocsi ott parkolt, és már akkor sem voltak rajta hatósági jelzések. A történetek kapcsán gyanús körülményre nem lettek figyelmesek az elmúlt időszakban, az ingatlan teljesen körbekerített, a kerítésen rongálódás nem található, kiépített aktív kamera rendszer nincs. A bejelentő elmondta, hogy a panaszos édesanyja és K. Z. tanúsítják, hogy korábban megvoltak a fenti címre leparkolt gépjármű hatósági jelzései, a hatósági jelzés eltulajdonítása miatt feljelentést fog tenni a B. Rendőrőrsön. A gépjárműről fényképfelvételeket készített a törzsszáslós, melyet jelentéséhez csatolt. A gépjármű indítókulcsaival a bejelentő rendelkezett, a helyszínen nála voltak, a gépkocsit kinyitotta és el is indította. A panaszos a rendőrök jelenlétében a fentiekre tekintettel az elektromos kaput kinyitotta és a gépjárművel sikerült kiállni. A bejelentő továbbá a helyszínen elmondta, hogy telefonon beszélt az ingatlan tulajdonosával – a panaszos édesanyjával – aki elmondta neki, hogy fia jogtalanul tartózkodik a címen, ő nem az ingatlan tulajdonosa és őt távolítsák el a rendőrök a címről. A helyszínen a panaszos édesanyja nem volt jelen. Továbbá a bejelentő az ingatlan kapcsán tulajdonjoggal, illetve hasznélvezeti joggal nem rendelkezett elmondása alapján, megbízva nem volt semmilyen jogkörrel. A panaszos elmondta, hogy családjuk tulajdonában van az ingatlan, édesanyjával jelenleg is perben, haragban állnak, az ingatlanhoz saját kulccsal rendelkezik.

A helyszínen a fentiekén kívül egyéb adat információ, illetve dokumentum nem állt rendelkezésre a kérdéses ingatlan kapcsán, ezért a felek részére a jogi felvilágosítást szóban megadta a törzsszáslós, melyet tudomásul vettek. A történeteket ügyelvezetőnek EDR rádióon keresztül jelentette a törzsszáslós. A környező ingatlanoknál végzett adatgyűjtés eredményre nem vezetett, ott állandó lakost nem sikerült felkutatni, valamint kiépített aktív kamera rendszert nem észlelt, mely a kérdéses ingatlan irányába nézett volna.

2) A 2016. július 28-án intézkedő rendőr M. Z. I. r. zászlós 2016. július 30-án készített jelentésében előadta, hogy B. Rendőrőrsön megjelent 2016. július 28-án a **panaszos édesanyja, illetve K. É. (a panaszos édesanyjának ismerőse)**. A panaszos édesanyja elmondta, hogy fiával – a panaszossal – és feleségével évek óta perben, illetve haragban áll. A B. város P. körút 36. szám alatti ingatlan felének ő a tulajdonosa, melyet tulajdoni lap másolatával igazolt. Elmondása szerint az ingatlan területére nem engedik be. Fiával a kapcsolata nagyon rossz, több feljelentést is tettek egymás ellen a rendőrségen, illetve több rendőri intézkedés is volt velük szemben.

A Rendész 1-es utasítására 2016. július. 28-án 20 óra 00 perckor a helyszínre érkezett a zászlós, a bejelentővel együtt tájékozódni. A helyszínen az ingatlan zárva volt, ott nem tartózkodott senki. Pár perc elteltével a helyszínre érkezett az egyirányú forgalommal szembe haladva a *-es forgalmi rendszámú gépjárművel a **panaszos és felesége**, illetve két kiskorú gyermekük.

A helyszínen a panaszos illetve a felesége emelt hangnemben, illetve minősíthetetlen stílusban, szóban a panaszos édesanyjának, illetve K. É.-nak estek. A panaszosnak és a feleségének figyelmét felhívta a zászlós arra, hogy rendőri intézkedés zajlik, sértegető, kötekedő, agresszív hangnemtől tartózkodjanak. Az eljárás alatt a panaszos az édesanyját

leköpte, többször hangosan olyan kijelentést tett, hogy „remélem, hogy nemsokára megdöglesz”.

A panaszossal illetve feleségével közölte az intézkedő rendőr, hogy bejelentés érkezett, mely szerint az ingatlan részbeni tulajdonosát, a panaszos édesanyját nem engedik be. A panaszos illetve felesége elmondták, hogy a panaszos édesanyja tulajdonos, de nem fogják beengedni. A zászlós közölte velük, hogy cselekményük szabálysértést képez, a tulajdonos az ingatlan területére beléphet, azt nem akadályozhatják meg, és amennyiben a szabálysértés továbbra is fennáll – a hölgyet nem engedik be – az Rtv. szerint intézkednie kell a fennálló szabálysértés megszüntetéséről. A panaszos felesége közben mobiltelefonnal rögzítette a rendőri intézkedés bizonyos szakaszait. A panaszos közben elkezdett személyeskedni, közölte, hogy a zászlós egy gerinctelen féreg. A zászlós ismét felszólította a normális emberi magatartási szabályok betartására. A jogi felvilágosítás közlését mindkét fél tudomásul vette.

A panaszossal szemben, az észlelt szabályszegés miatt „Ket-es” jegyzőkönyvet akart kitölteni a zászlós, de bár szóban a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a szabályszegést elismeri, nem volt hajlandó semmilyen jegyzőkönyvet kitölteni. Az intézkedő rendőr közölte vele, hogy ez nem akadályozza a hivatalos eljárás lefolytatását. A panaszos édesanyja úgy nyilatkozott, hogy nem mer bemenni, nehogy fia tetteleg bántalmazza, illetve bármi mást kitaláljon, csak hogy feljelentsen. A történeteket az ügyeletes tiszttel EDR rádión közölte a zászlós.

3) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta az ügyvel kapcsolatban K. É. által előterjesztett feljelentésről 2016. július 28-án készült jegyzőkönyvet. A Testület a jegyzőkönyv tartalmát az ügy szempontjából releváns tényekre szorítkozva ismerteti.

A panaszos édesanyjának jelenlétében a feljelentő megbízására K. Z. parkolta le az autóját a B. város, P. körút 36. szám ingatlan udvarán. K. Z. és a panaszos édesanyja is tanúsítja, hogy akkor a gépkocsi rendelkezett forgalmi rendszámmal. A feljelentő magyarországi ingatlanát eladta, költözés alatt állt Hamburgba és a költözés miatt parkolta ott le az autót.

2016. július 27-én érkezett a feljelentő B. városra, és 13 óra 30 perc körüli időben ment az ingatlanhoz, hogy a gépkocsiját elhozza. A panaszos édesanyja biztosított neki kapukulcsot, hogy be tudjon menni a kocsiórt. Az ingatlanhoz érve tapasztalta, hogy a távirányítós kulcs nem nyitja a kaput és az udvaron álló autón nem látta a rendszámot. Ekkor vele volt K. Z. és ő is tapasztalta az elmondottakat. Az ingatlanba csöngettek, az ablakból látta, hogy nézik őket, és az udvaron gyerekjátékok voltak szétszórva. Az ingatlanba nem engedték be őket. K. Z. hazament, ekkor a feljelentő bement a rendőrségre és kérte a rendőri segítséget. A rendőrfőnök kiment vele a helyszínre és neki a panaszos kinyitotta a kaput, a gépkocsit ki tudta hozni. A panaszos azt mondta, hogy nem tud semmit a rendszámról. A feljelentő azonban tudja, hogy a panaszos vette le a rendszámot. Az ingatlan körbekerített, oda más nem tudott bemenni, riasztó rendszer van.

4) A panaszos édesanyja 2016. július 29-én tett feljelentésében a következőket adta elő. A panaszos édesanyját telefonon hívta K. É. 2016. július 27-én 13 óra körüli időben, hogy a nyaralójához – mely B. város P. körút 36. szám alatt található családi ház – bejutni nem tud, a nála lévő elektromos kaput működtető távirányító a kaput nem nyitja. Azt is elmondta, hogy az udvaron egy kék autó áll, illetve állt még egy másik autó is. Azt kérte a panaszos édesanyjától, hogy csináljon valamit, mert az ő autója is bent állt az udvaron, és neki Németországba kellett volna mennie. Hozzátette, hogy az udvaron gyerekjátékok voltak szétszórva. A házzal kapcsolatban elmondta, hogy úgy tűnik, hogy valaki lakik bent, mert a redőnyök fel voltak húzva, két távirányítású kapu van, melyek elmondása szerint láncsal és lakattal voltak lezárva.

Ezek után a panaszos édesanyja felhívta a 112-es segélyhívó számot, elmondta, hogy K. É. gépkocsija a B. város, P. körút 36. szám alatt lévő nyaraló udvarában áll. Azt is elmondta,

hogy a kérdéses gépkocsi egy német rendszámú Volkswagen Polo típusú fekete színű gépkocsi. A gépkocsit a személy szeretné kihozni az udvarról, mert azzal Németországba szeretne utazni. Azt is elmondta, hogy az épületben valakik jogosulatlanul bent tartózkodhatnak, mert elmondta a gyanús körülményeket, amiket az ismerőse elmesélt.

A panaszos édesanyjának tudomása szerint a rendőrök kimentek a címre. Ezt onnan tudja, hogy K. É. felhívta őt és elmondta, hogy a gépkocsit sikerült kihozni az udvarról és, hogy K. Z. segített neki ebben. A gépjárművet K. Z. vitte a ház udvarára, illetve a 2016. július 27-én történt rendőri intézkedésnél is jelen volt.

Ezt követően 2016. július 28-án érkezett meg először a panaszos édesanyja 15 óra 50 perc körüli időben B. városba a Polgármesteri Hivatal Hatósági Osztályára, ahol megkapta a tulajdoni lapot és a 2012. márciusában indult birtokvédelmi eljárásról készült határozatot. 16 óra 30 perc és 17 óra 00 perc közötti időben a B. városi Rendőrsre ment, ahol nem volt senki. Onnan a jegyzőhöz ment, őt sem találta ott, már nem volt ügyfélfogadás. Ezért visszament a rendőrsre. A rendőrsön 19 óráig várt, majd kimentek B. város P. utca 36. szám alá, ahol senki nem nyitott ajtót, ott senki nem volt. Kisvártatva a forgalommal szemben közlekedve megjelent egy tehergépkocsi, ekkor szólt a panaszos édesanyjának ismerőse, hogy ők azok, mert biztos abban, hogy ez a gépkocsi állt az udvarban. A teherautóból 2 felnőtt és 2 gyermek szállt ki. A rendszámát felírta: *. A kocsiból kiszálló egyik személy a panaszos volt, a másik személy egy nő volt, a panaszos felesége T. M., a gyermekek a gyerekeik lehetnek, de őket még soha nem látta a panaszos édesanyja, így ebben nem volt biztos. A rendőr intézkedett velük szemben a szabálysértés miatt, illetve mivel a panaszos édesanyja átadta a rendőrnek a nála lévő tulajdoni lapot, a rendőr felszólította őket, hogy engedjék be a nyaralóba. A panaszos édesanyja nem tudja, hogy a rendőr igazoltatta-e őket, kért-e igazolványt, azt sem tudja emiatt, hogy ők oda be vannak-e jelentkezve lakcím szerint. A személyek viszont azt mondták neki, hogy nem mehet be, az ingatlanra nem engedik be. A panaszos édesanyja ekkor elmondta, hogy a gépkocsija a garázsban van, annak ő a tulajdonosa, azt ki akarja hozni, illetve egy Sony tv-t is szeretett volna kihozni, azonban ezt nem engedték meg neki. A panaszos édesanyja be akart menni, hogy lefotózza, hogy mi van bent, de nem engedték ezt sem. Mindeközben keresetlen szavakkal illették, szidalmazták. A panaszos édesanyja ismét telefonált a 112-re, hogy küldjenek még ki rendőrt, mert a helyszínen lévő egy rendőr nem tud intézkedni, majd ennek okán kb. 15-20 perc múlva rendőrautóval további 2 rendőr jött ki, akik csak sapkát tettek a fejükre és a korábbi rendőr mellé álltak, de a panaszos édesanyjának véleménye szerint nem intézkedtek. A rendőr sok mindent mondott neki, hogy mit tud tenni az ügyben, ő ebből annyit figyelt meg, hogy tegyen feljelentést, emiatt ment el a rendőrségre. Kérdésre elmondta, hogy a B. város P. körút 36. szám alatti ingatlan egésze felett özvegyi haszonélvezettel rendelkezik, fele részben tulajdonjoggal, továbbá, a fia apai ágon állagöröklés címen szerzett fél részben tulajdont. A cselekmény elkövetésével a fiát, a panaszost gyanúsította. Kérte az eljárás megindítását, az elkövető felkutatását, felelősségre vonását, az okozott kár megtérítését, ennek kapcsán magánindítvánnyal kívánt élni a fia(a panaszos), és minden a nyaralóban jogosulatlanul lévő személy ellen.

5) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos feleségének a B. városi Rendőrs állományával szemben tett elfogultsági indítványát. A dokumentum szerint a panaszos felesége korábban peres eljárásban állt az állomány tagjaival, intézkedésük során 2016. július 27-én és 28-án véleménye szerint a rendőrök hatáskörüket túllépve, fenyegetően léptek fel vele és gyermekeivel szemben, ezért feljelentést kívánt tenni hatalommal való visszaélés bűncselekménye miatt.

6) K. Gy. r. alezredes 2016. szeptember 20-án készült kapitányságvezetői átiratában megválaszolta a Testület által feltett kérdéseket az ügygel kapcsolatban, az alábbiak szerint.

A panaszos édesanyja és a panaszos évek óta perben, illetve haragban állnak, a B. város, P. körút 36. számú ingatlan tulajdonjoga miatt. Az ügyben 2011. óta folyik bírósági eljárás. A két peres fél folyamatosan feljeleníti egymást birtokháborítás és egyéb cselekmények miatt, valamint rendőri intézkedést kérnek.

A 2016. július 28-i intézkedés előzménye K. É. 2016. július 27-i bejelentése volt, miszerint a fenti ingatlanon a panaszos édesanyja (a tulajdonos) engedélyével körülbelül 10 napja elhelyezett gépkocsijához nem tud hozzájutni, illetve annak forgalmi rendszámát ellopták, ezért rendőri intézkedést kért. A kikerülő rendőröket az ingatlanon a panaszos fogadta, aki az eltulajdonított forgalmi rendszámmal kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy az már odaérkezésükkor sem volt a gépkocsin. A gépkocsit a helyszínről K. É. elvitte. Az intézkedésről * számon készült jelentés.

2016. július 28-án a panaszos édesanyja tett feljelentést a B. városi Rendőrőrsön, fia, a panaszos ellen, mivel az jogtalanul tartózkodott az ingatlanban és őt oda nem engedte be. A fenti ingatlannál 2016. július 28-án 20 órakor került sor rendőri intézkedésre, melyről számon készült rendőri jelentés. A rendőr a bejelentővel együtt érkezett az ingatlanhoz, ahol nem tartózkodott senki. Pár perc elteltével érkezett meg az egyirányú forgalommal szemben a * forgalmi rendszámú gépkocsival a panaszos, felesége, és két kiskorú gyermekük. A panaszos és felesége emelt hangnemben, minősíthetetlen stílusban esett neki a panaszos édesanyjának. A panaszos az édesanyját leköpte, többször olyan kijelentést tett, hogy „remélem, hogy nemsokára megdöglesz”. Az intézkedő rendőr az intézkedés során a panaszos és felesége figyelmét többször felhívta a normál emberi magatartási szabályok betartására, a sértegető, agresszív hangnemtől való tartózkodásra. Az intézkedő rendőr a panaszossal szemben az észlelt szabályszegés miatt (a behajtás tilalmára vonatkozó rendelkezések megsértése) közigazgatási eljárást kezdeményezett.

A panaszos felesége 2016. július 28-án beadványt nyújtott be a S. Rendőrkapitányságra a 2016. július 27-i és 28-i rendőri intézkedés ellen, melyben az intézkedő rendőröket bűncselekmény elkövetésével vádolta, ezért megküldésre került a Központi Nyomozó Főügyészség K. Regionális Osztályára.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (továbbiakban: Rtv.) és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszbeadványban a panaszos arról számolt be, hogy 2016. július 28-án 18 óra és 21 óra között vele szemben intézkedést fogantatosítottak B. városban a P. krt. 36. szám alatt.

A rendőrségi iratok arról számolnak be, hogy 2016. július 28-án a B. Rendőrőrsön megjelent a panaszos édesanyja, aki arról számolt be, hogy a P. krt. 36. szám alatti ingatlan felének ő a

tulajdonosa, amelyet a tulajdoni lap másolatával igazolt. Az ingatlan területére azonban fia (a panaszos) nem engedte be, rendőri intézkedés volt szükséges, ezért jelent meg a helyszínen M. Z. I. r. zászlós a bejelentővel együtt, tájékozódás céljából.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A rendőrségi dokumentáció alapján megállapítható, hogy arról érkezett bejelentés, hogy a panaszos édesanyjának ingatlanát valaki jogellenesen használja, illetve őt az ingatlan területére nem engedi be. A panaszos édesanyja bemutatta a tulajdoni lap másolatát, amellyel igazolta, hogy az ingatlan felének ő a tulajdonosa. Miután a jogvita tényéről a rendőrök értesültek, érdemben csak a szükséges felvilágosítást adhatták meg. Egyéb érdemi cselekményt nem hajthattak végre.

A Testület arra a következtetésre jutott, hogy a telefonos bejelentés alkalmas volt jogellenes cselekmény kifejtésére vonatkozó gyanú keletkeztetésére, mivel a panaszos édesanyját az igazoltan saját tulajdonát képező ingatlanba nem engedték be. Emiatt a rendőröknek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint fennállt az intézkedéshez szükséges mértékű gyanú, ami által a rendőrnek intézkedési kötelezettsége keletkezett. A Testület véleménye szerint tehát, a rendőr kellő jogalap birtokában járt el és vont a intézkedés alá a panaszost, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A panaszos beadványában előadta, hogy az intézkedő rendőr nevét és beosztását nem tudja, mivel azt az intézkedő rendőr nem közölte vele a kérése ellenére sem.

A Rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott iratok – annak ellenére, hogy a Testület tanácsadója 2016. szeptember 7-én kelt levelében a B. Rendőrőrs részére küldött megkeresésében kifejezetten kérte az intézkedő rendőrt és az őrsparancsnokot, hogy nyilatkozzanak erre a kérdésre – nem tartalmaznak adatot azzal kapcsolatban, hogy az intézkedő rendőr eleget tett-e törvényi kötelességének a szabályos azonosítás tekintetében.

Az Rtv 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről. A (3) bekezdés szerint a rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. A (4) bekezdés kimondja, hogy ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

Az Rtv. idézett bekezdése egyértelműen rendelkezik: az intézkedő rendőrnek az intézkedés megkezdése előtt egyebek mellett, a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztető körülmény hiányában nevét és azonosító számát közölnie kell.

A Testület korábban már számos állásfoglalásban kifejtette, hogy az intézkedés formai kellékei közül csak azoknak az elmaradása tekinthető alapjogi sérelem okozására alkalmasnak, amelyek az érintett számára a későbbi jogérvényesítéshez esetlegesen szükséges információt hordoznak (pl. az intézkedő rendőr kilétére, az intézkedés céljára vonatkozó közlés), míg azon kellékek (tisztelgés, köszönés, stb.) elmaradását, amelyek ilyen információt nem tartalmaznak, nem tekinti a Testület alapjogi sérelmet okozó mulasztásnak. A bemutatkozás elmulasztásának azért van alapjogi relevanciája, mert az adott esetben a panaszos panaszjogának gyakorlását utóbb megnehezíthette volna, ezért alkalmas volt arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítson meg.

A Testület álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az események nem rekonstruálhatók. Ugyanakkor a Testület töretlen gyakorlata szerint abban az esetben, ha az intézkedést foganatosító rendőri szerv a Testület kifejezett kérése ellenére nem ad magyarázatot a panaszselem vonatkozásában felmerülő kérdésre, a Testület elfogadja a panaszosi állítást a történeti tényállás részeként, mely szerint jelen esetben az intézkedő rendőr elmulasztotta az Rtv.-nek megfelelően, szabályosan azonosítani magát, a panaszos kérése ellenére. A rendőr így ezzel az intézkedés olyan formai kellékét mulasztotta el, amely alapjogi sérelem okozására alkalmas. Ez egyben nemcsak a jogellenes mulasztás megvalósítására volt alkalmas, hanem a későbbi jogérvényesítéshez (panaszjog gyakorlásához) esetlegesen szükséges információtól is megfosztotta a panaszost.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az azonosítási kötelezettség elmulasztása miatt.

3) A Testület vizsgálat tárgyává tette a panaszossal szemben az intézkedés során alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A panaszos beadványában előadta, hogy édesanyja – a gyermekei jelenlétében – többször életveszélyesen megfenyegette őt és a feleségét, amelyben véleménye szerint a rendőr tevékenyen részt vett, mivel a panaszost és feleségét folyamatosan előállítással, gyermekeiket pedig állami gondozásba vétellel fenyegette. A panaszos véleménye szerint a rendőr magatartása zaklató és félelemkeltő volt, a gyermekei az események után folyamatos nyugtatásra szorultak.

A rendőrségi iratok szerint a helyszínen a panaszos illetve a felesége emelt hangnemben, illetve minősíthetetlen stílusban, szóban a panaszos édesanyjának, illetve K. É.-nak estek. A panaszosnak és a feleségének figyelmét felhívta a zászlós arra, hogy rendőri intézkedés zajlik, sértegető, kötekedő, agresszív hangnemtől tartózkodjanak. Az eljárás alatt a panaszos az édesanyját leköpte, többször hangosan olyan kijelentést tett, hogy „remélem, hogy nemsokára megdöglesz”. A panaszossal illetve feleségével közölte az intézkedő rendőr, hogy bejelentés érkezett, mely szerint az ingatlan részbeni tulajdonosát, a panaszos édesanyját nem engedik be. A panaszos illetve felesége elmondták, hogy a panaszos édesanyja tulajdonos, de nem fogják beengedni. A zászlós közölte velük, hogy cselekményük szabálysértést képez, a tulajdonos az ingatlan területére beléphet, azt nem akadályozhatják meg, és amennyiben a szabálysértés továbbra is fennáll – a hölgyet nem engedik be – az Rtv. szerint intézkednie kell a fennálló szabálysértés megszüntetéséről. A panaszos közben elkezdett személyeskedni, közölte, hogy a zászlós egy gerinctelen féreg. A zászlós ismét felszólította a normális emberi magatartási szabályok betartására. A panaszossal szemben, az észlelt szabályszegés miatt „Ket-es” jegyzőkönyvet akart kitölteni a zászlós, de bár szóban a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a szabályszegést elismeri, nem volt hajlandó semmilyen jegyzőkönyvet kitölteni. Az intézkedő rendőr közölte vele, hogy ez nem akadály a hivatalos eljárás lefolytatásának. A zászlós nem fenyegette meg a panaszoszt, hanem közölte vele a törvényben foglalt rendelkezéseket, tényeket.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati

Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület, a rendelkezésére álló bizonyítási eszközök korlátozott száma miatt a történetek rekonstruálásához csupán az előbbieken ismertetett panaszosi, illetve rendőri állítások összevetését végezheti el. A Testület két alkalommal is felkereste a panaszost a felesége által készített videofelvétel megküldése érdekében, azonban egyik felhívása sem járt sikerrel, a panaszos nem bocsátotta a Testület rendelkezésére a felvételt. A rendelkezésre álló dokumentációk alapján megállapítható, hogy a panaszosi beadvány és a rendőrségi iratok között olyan fokú ellentét feszül, amely nem teszi lehetővé, hogy a Testület megnyugtatóan állást foglaljon az alapjogsértés megtörténtének tekintetében.

Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri intézkedést jogszerűen és indokoltan foganatosították a rendőrök. Az intézkedés során a panaszos emberi méltóságához fűződő jogának sérelme nem megállapítható a rendőrök fenyegető fellépésének vonatkozásában a bizonyítékok csekély volta miatt. A panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély sérelme állapítható meg abban a vonatkozásban, hogy az intézkedő rendőr szabályos igazolás megtörténtét nem támasztotta alá a rendőri dokumentációban.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 6.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag